

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

Protokolant Olga Tyburc-Żelazek

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty Kozłowskiej

w sprawie **A. O.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 20 czerwca 2023 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego Gdańsk- Południe w Gdańsku

z dnia 26 lipca 2021 r., sygn. akt II K 326/21

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu Gdańsk- Południe w Gdańsku do ponownego rozpoznania;**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata Ł. R. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł, w tym 23 % VAT, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej obrony z urzędu skazanego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku, wyrokiem łącznym z dnia 26 lipca 2021 r., II K 326/21, po rozpoznaniu sprawy A. O., orzekł, że „na podstawie art. 568a § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k., art. 87 § 1 k.k. łączy wymierzone i podlegające wykonaniu kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności” orzeczone wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w L. z dnia 7 sierpnia 2020 r. w sprawie, II K 234/20 – wyrok łączny,
 2. Sądu Rejonowego w W. z dnia 24 września 2020 r., II K 878/20,
 3. Sądu Rejonowego w W. z dnia 20 listopada 2020 r., II K 615/20,
 4. Sądu Rejonowego w W. z dnia 9 lipca 2020 r., II K 183/20
 5. Sądu Rejonowego w W. z dnia 27 listopada 2020 r., II K 978/20,
 6. Sądu Rejonowego w G z dnia 11 grudnia 2020 r., X K 861/20,
 7. Sądu Rejonowego w W. z dnia 15 stycznia 2020 r., II K 1874/19,
 8. Sądu Rejonowego w W. z dnia 27 listopada 2020 r., II K 60/20
- i w ich miejsce wymierza skazanemu karę łączną 5 lat pozbawienia wolności.

Wyrok łączny nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 3 sierpnia 2021 r. W sprawie nie sporządzono też pisemnego uzasadnienia wyroku.

Kasację nadzwyczajną od tego wyroku wniósł na korzyść skazanego Prokurator Generalny. Skarżący zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 366 § 1 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k., poprzez nieuwzględnienie w toku orzekania i niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy, w tym zwłaszcza dotyczących przebiegu postępowania Sądu Rejonowego w W. - II K 1874/19, i w konsekwencji błędne przyjęcie, że wyrok z dnia 15 stycznia 2020 r. uprawomocnił się w dniu 23 stycznia 2020 r., w pierwszej instancji, co skutkowało połączeniem wymierzonej tymże wyrokiem A. O. kary roku pozbawienia wolności z innymi karami tego samego rodzaju, a następnie wymierzeniem kary łącznej 5 lat pozbawienia wolności, bez podania właściwej kwalifikacji zastosowanych przepisów prawa w sytuacji, gdy ww. jednostkowa kara pozbawienia wolności nie podlegała wykonaniu, w związku z uchyleniem wcześniejszej prawomocności wymienionego rozstrzygnięcia (z uwagi na wydanie przez ten Sąd w dniu 20 kwietnia 2020 r.

postanowienia o przywróceniu oskarżonemu terminu do wniesienia środka zaskarżenia od przedmiotowego wyroku) i następnie zmianą orzeczenia przez Sąd Okręgowy w W (wyrokiem z dnia 9 lutego 2021 r., II 1 Ka 261/20, poprzez obniżenie jej wysokości do 5 miesięcy pozbawienia wolności, w wyniku czego doszło do rażącej i mającej istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia obrazy art. 85 § 2 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 r.).

Mając na względzie powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu Gdańsk- Południe w Gdańsku do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna i jako taka zasługiwała na uwzględnienie. Nie ulega wątpliwości, że zaskarżony wyrok łączny został wydany z rażącym naruszeniem przepisów prawa procesowego wskazanych w zarzucie kasacji, co w konsekwencji spowodowało, że jest on dotknięty również obrazą prawa materialnego mogącą mieć istotny wpływ jego treść.

Powyższe nie wynika jednak z błędnej wykładni prawa, lecz – jak się wydaje – braku wymaganej staranności, tak w zakresie przeprowadzonego w sprawie postępowania, jak i w odniesieniu do wydanego wyroku. W tym drugim przypadku ujawnia się on w przedstawionych w kasacji mankamentach sporządzonego orzeczenia (np. powołanie przepisu art. 87 § 1 k.k., wskazanie, że łączeniu podlegają również kary ograniczenia wolności, brak wskazania stosowanego stanu prawnego). Nie można ich traktować jako obrazy prawa materialnego, ale z pewnością nie ułatwiają one odczytania treści rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym wyroku. Jak zostało to przedstawione w uzasadnieniu kasacji, dopiero z analizy całości rozstrzygnięcia można wnioskować, że podstawę prawną orzeczenia kary łącznej stanowiły przepisy Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 r., jako ustawy względniejszej.

Tym co sprawiło, że zaskarżony wyrok nie mógł się ostać, było naruszenie przez Sąd Rejonowy przepisów art. 366 § 1 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k. Powyższe możliwe było do uniknięcia, gdyby Sąd Rejonowy, wydając wyrok łączny, dysponował nie tylko odpisami wyroków, ale aktami spraw, w których zostały wydane – co powinno stanowić regułę. Jeżeli wymogu tego nie dało się spełnić,

koniecznym było takie uaktualnienie posiadanych danych, aby odpowiadały one stanowi faktycznemu istniejącemu w chwili orzekania.

W rozpoznawanej sprawie tak się jednak nie stało. Opierając się na nieaktualnym odpisie wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 15 stycznia 2020 r., II K 1874/19, przyjęto za podstawę wymiaru kary łącznej orzeczoną tym wyrokiem karę roku pozbawienia wolności. Tymczasem, na skutek przywrócenie skazanemu terminu do wniesienia apelacji i zaskarżenia tego wyroku, Sąd Okręgowy w W., wyrokiem z dnia 9 lutego 2021 r., II AKa 261/20, zmienił zaskarżone orzeczenie, obniżając wymierzoną A. O. karę do 5 miesięcy pozbawienia wolności. Okoliczności tej Sąd Rejonowy nie uwzględnił, mimo że informacje zawarte w znajdujących się w aktach sprawy dokumentach (opinia o skazanym z zakładu karnego – k. 27, dane o karalności - k. 132, obliczenie kary – k. 56), wskazując prawidłowo wymiar kary, podawały w wątpliwość aktualność odpisu wyroku, który stanowił podstawę jego ustaleń.

W tej sytuacji doszło do naruszenia art. 85 § 2 k.k., w brzmieniu sprzed 23 czerwca 2020 r., zgodnie z którym co do zasady podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu kary w całości lub w części kary lub kary łączne. W realiach niniejszej sprawy mogło to mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, gdyż prowadziło do oznaczenia górnej granicy wymiaru kary łącznej w sposób sprzeczny z zasadą określoną w art. 86 § 1 k.k.

Mając powyższe na uwadze, kasację należało uwzględnić, zaś zaskarżony wyrok łączny uchylić, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania.

Orzekając w przedmiocie wydania wyroku łącznego, Sąd Rejonowy tak przeprowadzi postępowanie, aby uniknąć stwierdzonych uchybień.

DZ

[ał]